

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU - KEMAL GÖKTAŞ
“Bu öğrencilere bu işi mi öğrettiler?”

İletişim Yayınları 1905 • Bugünün Kitapları 153

ISBN-13: 978-975-05-1239-1

© 2013 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2013, İstanbul

EDITÖR Koray Löker - Tanıl Bora

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Ümit Bektaş

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Remzi Abbas

BASKI ve *CILT* Sena Ofset • SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU
KEMAL GÖKTAŞ

“Bu öğrencilere bu işi mi öğrettiler?”

Öğrenci Muhalefeti ve Baskılar

GÖKÇER TAHİNCİOĞLU 1977 Diyarbakır doğumlu. Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun oldu. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon Anabilim Dalı'nda, "Askeri Darbeler Öncesi ve Sonrası Medya Özgürlüğü" konulu teziyle yüksek lisans eğitimini tamamladı. 1997'de çalışmaya başladığı *Milliyet* gazetesinde halen Ankara Haber Müdürü olarak görev yapmaktadır. Çağdaş Gazeteciler Derneği İzzet Kezer Fotoğraf Ödülü, Musa Anter Basın Şehitleri Yılın Haberi Ödülü, Abdi İpekçi Yılın Haberi Ödülü, Metin Göktepe Gazetecilik Ödülü, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Basın Özgürlüğü Ödülü, Çağdaş Gazeteciler Derneği Rafet Genç Haber Ödülü sahibidir. İki dönemdir Çağdaş Gazeteciler Derneği yönetim kurulu üyesidir.

KEMAL GÖKTAŞ 1976 Malatya doğumlu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. *Radikal* ve *Sabah* gazetelerinden sonra halen *Vatan* gazetesinin Ankara bürosunda çalışmaktadır. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Bölümü'nde yaptığı yüksek lisans tezini de kapsayan *Hrant Dink Cinayeti - Medya, Yargı, Devlet* kitabı 2009'da Güncel Yayıncılık'tan yayımlandı. Halen aynı bölümde doktora çalışmasını sürdürürken, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde konuk öğretim üyesi olarak Yargı Muhabirliği ve Araştırmacı Gazetecilik dersleri vermektedir. 2001 Musa Anter Basın Şehitleri Gazetecilik Ödülleri Jüri Özel Ödülü, 2008 Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Basın Özgürlüğü Ödülü, 2009 ve 2011 Metin Göktepe Gazetecilik Ödülü, 2010 Abdi İpekçi Haber Ödülü, 2011 Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başarı Ödülleri Siyasal Haber Dalı Ödülü'nü almıştır.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	9
YUMURTA	11
Dolmabahçe buluşması: Kesin bir örgüt var.....	17
“Ben yapmadım o yaptı”.....	24
Görmedik, duymadık, bilmiyoruz.....	25
Uzun eşekli protesto.....	28
Hopa protestolarında kopan ipler.....	30
Delil olarak boru ve puşi.....	33
Kocaeli’de Hopa davası.....	36
Özel yetkisiz soruşturma.....	37
Başbakan davanın tarafı.....	40
Ergenekon operasyonu.....	47
Balyoz, Oda TV, internet andıcı ve KCK.....	48
Anayasa referandumu.....	49
“Bir tek sokak kaldı”.....	50
KISA BİR TARİHÇE	51
İttihat ve Terakki.....	52
Cumhuriyet dönemi.....	53
Demokrat Parti dönemi.....	54

1968.....	56
1980 sonrası.....	61
1990'lar ve yükseliş	63
Kürt öğrenciler ve dilekçe eylemi	70
Seçmeli ders eylemi	72
AK Parti dönemi	75
DÜŞMAN CEZA HUKUKU	77
"Terör rejimi"	80
90'lı yıllara dönüş.....	81
"Örgüt üyesi" dampingi ve "taş atan çocuklar"	83
Yargı paketlerine "Oslo süreci" molası.....	86
Çağdaş Hukukçular Derneği'nin "tutuklu öğrenciler" raporu	91
Hüseyin Aygün'ün "tutuklu öğrenciler" raporu	94
Düşman hukuku doktrini	97
Türkiye ve düşman ceza hukuku	99
ÖĞRENCİLERE DÖNÜK BASKILARIN BİLANÇOSU	101
Ankara'da el konulan yaş pasta.....	102
İstanbul'da KCK ile BDP'yi eşitleyen iddianame	103
Roboski'de öldürülenler, onları ananlar	104
"Devrim olsun üstü açık araba alacam"	105
Poşu davası	107
Halkı sağlık hizmetlerinden soğutmak	110
Gereken tepkiyi YÖK verir	112
Yeni terör örgütü: RedHack	113
Disiplin soruşturmaları ve cezalar	116
İnternette sıkı takip	119
BASKI REJİMİ	121
"Sınav var notlarım yok"	123
Silahlarla öğrenci yurdu baskını.....	124

3 yıllık tutukluluk.....	127
“Şapasağlam girmiştim”	129
“Yeniden tutuklandım”	132
Tutukluluk koşullarına hoca isyanı	134
Cezaevinde kaç öğrenci var?.....	136
TÖDİ-MEB raporları çelişkisi	138
şiddetin bilançosu	139
VE ODTÜ	145
Hükümet ve emniyetten inkâr	147
11 öğrenci gözaltında.....	148
DEVLET NASIL BAKIYOR	153
Çevik Kuvvet’in “gizli” raporu.....	153
Çevik Kuvvet biriminden polis memurları.....	155
Orta düzey amirler	157
Çevik Kuvvet şube müdürleri	159
Emniyet müdür yardımcıları.....	160
Gözaltı ve işkence.....	165
Devlet - savcı ve polisleri	168
DGM Savcısı Talat şalk anlatıyor	174
Eski DGM Savcısı Ömer Süha Aldan: “Eski polis devleti koruyordu, yeni polis iktidarı”	179
Devletin hedefindeki öğrenciler anlatıyor.....	184
70’ler ve 2000’ler	184
Tutuklandı, beraat etti.....	187
90’lar bugünlere nasıl bakıyor?.....	193
İki davada da sanık	201
SONUÇ YERİNE	213
GEZİ VE GENÇLİK	213

SUNUŞ

Bu çalışmaya başlarken çevremizde onlarca tutuklu öğrenci yakını, ellerinde dosyalarla çocuklarının nasıl bir haksızlığa uğradığını anlatmaya çabalıyordu. Haberlerini okuduğumuz öğrencilerden birinin tahliyesine sevinirken, onlarca sının tutuklama haberleri geliyor, bitmek bilmez operasyon dalgaları aralıksız sürüyordu.

Yakın tarihte de örneklerine rahatlıkla rastlanabileceği gibi, bir yandan öğrencilerin haksızlığa uğradığı yönünde dip bir duyguyla yasal düzenleme çalışmaları yapılıyor, diğer yandan ise operasyonların ne kadar da meşru olduğu savunulmaya çalışılıyordu.

Kitabın sonuna yaklaştığımızda ise bambaşka bir ortam vardı. Birçok yasal düzenleme değişmiş, başlarda hikâyelerini anlatmayı tasarladığımız birçok öğrenci tahliye edilmiş ama yargının yeni yasalara uygun kararlarıyla yine onlarca öğrenci tutuklanmıştı. Gezi Parkı protestolarına kadar uzanan “söz söyleme” çabası, yüzlerce öğrencinin genç yaşta cezaevi ile tanışmasına yol açtı. Türkiye'nin demokratikleşme sancılarını her dönemde bedel ödeyerek yakıcı biçimde yaşayan öğrenciler namlunun ucundaydı.

Bu kitapta meslektaşlarımız Tolga Şardan, Ayça Örer, Meriç Tafolar, Türker Karapınar'ın, Tutuklu Öğrencilerle Dayanışma İnisyatifi ile Çağdaş Hukukçular Derneği avukatlarının da emekleri var.

Ve elbette kitabın asıl sahibi, özgürlük mücadelesini, korkusuzca, bedel ödeyerek yürüten, bir bölümü çocuk yaşta öğrenciler. Hikâyeleri ve dosyalarıyla “keşke yazılmasaydı” dedirten bu kitabın yazılmasını sağladılar.

Umarız ilerleyen yıllarda sadece bugünlerin hikâyeleri yazılır. Öğrenciler de bu hikâyeleri yaşayarak değil sadece okuyarak öğrenir.

YUMURTA

Olan bitenlerin farkına varmamızı, inanması güç ama, bir yumurta sağladı. Öğrencilerin iktidara karşı yeni bir muhalefet dalgası yarattığını, Ergenekoncu-Ergenekon karşıtları ekseninden bağımsız, “hak eksenli” olarak başlayan sol bir muhalefetin yükseldiğini, sokakların hareketlendiğini, iktidarın bu yükselişten çok ama çok rahatsız olduğunu.

8 Aralık 2010'da geleneksel olarak sol hareketlerin kalesi olarak bilinen, Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü'ndeki Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde CHP'li Süheyl Batum ve TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı, AK Partili Burhan Kuzu'nun katılacakları panel öncesi, öğrenciler kızgındı. Dört gün önce arkadaşları İstanbul'da acımasız biçimde darp edilmiş ve bu olay farklı siyasetlere yakın öğrencileri, eylem birliğiyle “İktidar üniversiteye giremeyecek” kararı almaya itmişti. Bu karardan sonraki ilk etkinlik, hem devleti yönetenleri hem de muhalif öğrenci liderlerini, gençlik önderlerini de yetiştiren fakültede düzenlenen paneldi...

Panel öncesi salon, Cebeci Kampüsü'ndeki her siyasetten öğrenciyle doluydu. 12.30 sularında CHP'li anayasa profe-

sörü Süheyl Batum salona girdi. Batum'a iktidar temsilcisiyle aynı oranda tepki göstermeme kararı alınmıştı ancak öğrenciler Batum'u da dinlemek istemiyordu. Batum da onlara göre öğrencilere yapılan muameleyi reva gören siyasetin bir parçasıydı. Batum konuşmaya başladığında öğrenciler sıra kapaklarına vurarak protestoya başladı. Batum, önce salonu ikna etmeye, sonra konuşurmama eyleminin "faşizm" olduğunu belirterek salonu etkisi altına almaya çalıştı, ama öğrenciler kararlıydı. Batum, sinir içinde salondan ayrıldı. Salon dışında bekleyen yüzlerce öğrenci, hâlâ salona girmenin yollarını arıyordu. İki saat sonra, ıslık, alkış sesleri ve sloganlar eşliğinde Burhan Kuzu gelirken, kalabalıktan hareket edecek yer bulmak, hatta nefes almak bile zorlaşmıştı.

Yıllarını üniversite kürsüsünde geçirmiş Prof. Dr. Burhan Kuzu, beraberindeki polis ve korumalarla salona girdiğinde konfeti bombaları patladı. Batum'un konuşturulmadığını henüz duymamış olan Kuzu, coşkuyla karşılandığı için mutlu oldu. Konfetilerin sevgi gösterisi olduğunu düşünerek, korumalarından bir adım öne çıktı. Tam bu anda yumurta yağmaya başladı. Burhan Kuzu, kürsüde, kıpırdayamaz halde, yumurtaların hedefiydi. Salondaki televizyonlar canlı yayına geçerken, korumalar bulabildikleri şemsiyeleri açarak Kuzu'yu ablukaya aldı. Ancak yumurta yağmuru dinmiyordu. Yumurta yağmurunun dindiği anlarda mikrofona yanan Kuzu'nun sesi ıslık ve sloganlardan duyulmuyordu. Öğrenciler, şemsiyelerin bir anlığına kapatılmasından bile faydalanıp yumurtaları isabet ettirmeye çalışıyordu. Yumurta yağmuru ve şemsiyeler altında uzatılan mikrofonlara konuşan Kuzu, rektörü ve dekanı istifaya davet ederek korumalarının himayesinde salondan çıktı. Salon dışının da öğrencilerle dolu olması üzerine korumalar, Kuzu'yu hemen yandaki bir seminer salonuna sokup kapıyı kilitledi. Artık görev fakülteye davet edilen Çevik Kuvvet'indi.

Çevik Kuvvet, okula girmelerini engellemek için dış kapıya yüklenen öğrencileri biber gazıyla dağıttı ve fakülte içinde hemen her kat ve sınıfta biber gazı saldırıları gerçekleşti. Televizyonlar, polis okula girene kadar yaşananları nakletmekle yetinecek, kapalı alandaki dinmek bilmeyen gaz saldırısına yer vermeyecekti. Bu esnada Kuzu, telefonla yetkililere can güvenliğinin olmadığını bildiriyordu.

Yumurta, bu olayla birlikte gündeme oturdu. Ardı ardına televizyonlara çıkan AK Partililer, Kuzu'nun protesto edilmediğini, saldırıya maruz kaldığını iddia ediyor, yumurtanın terör aracı olarak kullanılabileceğini savunuyordu. Protesto sırasında öğrencilere “bana atacağımıza yeseniz beyniniz çalışır” diye seslenen Kuzu, televizyonlarda da benzeri açıklamalarda bulundu:

“Öğrencilerin arkasında Ergenekon var. 80 öncesini düşününce tüylerim diken diken oluyor. Bunun düğmesine basan alçaklar hiç mi sonunu hesap etmiyorlar. Hükümeti yıkmak için öğrencileri sokağa dökmek istiyorlar. Halkevleri ve Doğu Perinçek'in uzantıları bu işin içinde. Ergenekon içerde sıkışmış vaziyette, güvendiği asker ise kendi alanına çekildi, normalleşiyor. Mücadele yükü verilen yargı da son anayasa paketi ile kendi alanına çekildi. Şu anda ellerindeki tek koz öğrenciyi sokağa dökmek. Bu işler böyle başlar. 80 öncesini gördük. Bu heveste olanlar bilsinler ki askerin darbe yapacak gücü, takati kalmamıştır. Yazık olur bu gençlere. Eğitimlerinden olurlar, pisi pisine de dayak yerler. Bunun arkasında Ergenekon bağlantılı güçler var. Açıkça söylüyorum, bunu tutan yanar, bu başına yıkılır. CHP de bundan bir şey koparabilir miyim diye gıdıklıyor. Türkiye’de 80 öncesi hava yok. Darbe yapacak adam da yok. Öğrencilere yazık etmeyin. 80 öncesi sağ-sol çatışmasına giren gençler bugünkülerine göre daha çok okuyordu.

Şimdikiler maalesef okumuyor, daha cahil, daha tehlikeli. O yüzden doldurulmaları kolay oluyor. Yumurta atmak taş atma yerine tercih edilebilir, ama yine de üniversite öğrencisine yakışmaz.”

Kuzu’ya yönelik protestoya hükümet cephesinden en güçlü tepki Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’dan geldi:

“Sokak eylemlerini medya çarşaf çarşaf sayfalarına, ekranlarına taşıırken, CHP de bu eylemcileri meclis koridorlarına, grup toplantılarına kadar taşımakta çekinmedi. Kim bunlar? İlegal grup mensupları. Bunlarla oralarda kendilerine göre görüntü verip seçim kazanacaklarını sanıyorlar. Boşuna uğraşıyorlar. Bu ülkede fikir ve düşünce özgürlüğünü şiddete bulaştıranlarla CHP’nin yöneticileri el ele verdiği sürece benim milletim onları hiçbir zaman affetmeyecektir. Bunların tüm derdi zaten haber olabilmek, CHP’nin yöneticilerinin hali bu. (...) Yeni bir ifade daha çıktı şimdi ‘orantısız güç kullanılıyor’. Polisin bir görevi vardır. Can güvenliğini sağlayacak, asayişi temin edecek; bu, güvenlik güçlerinin görevidir. İstanbul’da iki hafta rektörlerle toplantı yaptım. Davetli toplantıdır. Benim bu yaptığım toplantılarda rektörlerin yanında YÖK var, yaklaşık 8 kadar bakanım var. Biz üniversitelerin sorunlarını, yapılması gerekenleri konuşuyoruz ve daha ideal bir eğitimi nasıl yapacağız onu konuşuyoruz. Davetsiz herhangi bir toplantıya icabet diye bir şey söz konusu olabilir mi? Buna ne derler? Buna baskın, saldırı derler. Neyi protesto ettiklerini de bilmiyorum doğrusu. (...) Neyin eylemini yapıyorlar bunlar? Öyle köşe yazarları çıkıyor ki; taşla yumurtanın tanımını yapıyor. Önemli olan fiildir. Neymiş, taş atmamış yumurta atmış... Eylem önemli burada. Bunlara tavsiye ediyorum, madem o kadar paranız var gidin omlet yapın yiyecek, daha faydalı.”

Fotoğraf ÜMİT BEKTAŞ

Olaylardan iki gün sonra, paneli düzenleyen Sosyal Araştırmalar Topluluğu üyeleri TBMM’de Kuzu’yu ziyaret etti. Ziyaret sonrasında birlikte basın toplantısı düzenleyen öğrenciler adına topluluk yönetim kurulu üyesi Oğuzhan Kılıç, yumurta atmayı, minimal boyutta şiddet olarak tarif ederek “Burhan Hocamızdan özür dileyecek olanlar, etkinliği düzenleyecek olan öğrenciler değildir. Bu yüzden özür dilemeyeceğiz, üzüldük. Biz Burhan Hoca’yı oraya çağırarak iyi bir şey yaptığımızı düşünüyoruz. Özür dileyecek olanlar kendilerini bilirler” açıklaması yaptı. Burhan Kuzu da esprili bir ton tutturarak, yumurtanın saçlarına iyi geldiğini anlatıyordu:

“Ne oldu? Hepimiz, Türkiye kaybetti. O günkü olayda 15 dakika bekledim. Bir hesaba göre 100, bir hesaba göre 120 yumurta. Çift sarılılar eklenince sayı daha artıyor. Hedef tahtası olduk. Ondan sonra yumurta atma yarışması başladı. Mesela, fakülteye girişte madem içerideki durum biliniyor bir arama yapılsaydı. Tahtaya iki resim yaparsın, onun yanına, ‘Burhan Kuzu’ yazarsın. Adamın morali bo-

zulus ona bakar. Arkamı dönersin, konuşma düzenini bozarsın. Tüm bunlar yöntemdir ama kaba kuvvet bunun en son olacak halidir. Öğrenciliğe yakışmıyor. Burada yanlış, doğruyu değerlendirirken, 1968'den kalma eski tüfek, eski kuşak, –akıllanmamış çoğu da maalesef– bu öğrencilere gaz veriyorlar. Birisinin özgürlüğünün hududu başkasının özgürlüğünün başladığı yerde biter. Bu dengeyi korumak lazım. Öğrencilere her zaman kapım açıktı üniversitede benim. Masamda bonbon şekeri olurdu. Hep en sevilen hocaydım. Şimdi yumurtadan sonra saçımız biraz daha çabuk çıktı. Başka da bir şey yok.”

Kuzu, saç esprisine uzun süre devam etmenin yanında, Selçuk Üniversitesi'ndeki bir etkinlikte öğrencilere sembolik olarak yumurta bile fırlattı. Ancak olup bitenler bu kadar sevimli değildi. Olayın hemen ardından YÖK, SBF yönetimi hakkında soruşturma başlatırken, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı da adli soruşturmaya geçti. Soruşturmayı savcılık adına Terörle Mücadele Şubesi yürütüyordu. Basında panelin düzenleneceği salonun son anda değiştirildiğine dair iddialar yer almaya başladı. Bu iddialara göre fakülte idaresi, etkinliği Emniyet'in güvenlik kontrolünden geçirdiği salon yerine güvenlik zafiyeti olan bir salona taşımıştı. Ayrıca savcılık soruşturmasında İstanbul Dolmabahçe ve Ankara SBF'deki olayların aynı grup tarafından çıkarıldığına dair iddialar da basında yer buldu.

Bu haberleri öğrencilerin gözaltına alınması takip etti. 13 öğrenci hakkında “kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret” suçlamasıyla 4 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. İddianamede Ergenekon, terör örgütleri ya da darbe yardakçılığına ilişkin herhangi bir bağlantı yer almadı, gözaltındaki öğrenciler tutuklanmadan serbest bırakıldı.

Dolmabahçe buluşması: Kesin bir örgüt var

Peki, iktidar-öğrenci ilişkisinde neredeyse dönüm noktası olan, öğrenciler üzerinde uzun zamandır devam eden baskının görünür olmasını sağlayan yumurta eylemi neden yapılmıştı?

Öğrencilere göre eylemin tek açıklaması vardı: Dolmabahçe önünde arkadaşlarının öldüresiye dövülmesi. Kendilerinin bir basın açıklamasını bile dinlemeyen iktidarın sözünü dinlemek zorunda olmadıklarını söylüyorlardı. İktidar hatasını kabul edene kadar, üniversitelere iktidar temsilcileri sokulmayacaktı. Öfkenin bu denli yükselmesine yol açan Dolmabahçe olayları da, öğrencileri doğrudan ilgilendiren, rektörlerin Başbakan'la buluşması sırasında yaşanmıştı.

Başbakan Erdoğan, 2010'da "Demokratik Açılım" süreci dahilinde, Dolmabahçe'deki Başbakanlık Çalışma Ofisi'nde toplumun farklı kesimleriyle buluşmalar düzenliyordu. Rektörlerle buluşmasının ilk ayağı 28 Kasım'da Yıldız Teknik Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiş, öğrenciler protesto gösterisi yapmıştı. Protestonun temel gerekçesi 2008'de İTÜ'de Erdoğan'ı protesto eden öğrencilerin hapisle cezalandırılmasıydı. Görüşmeler sürerken "Tayyip defol üniversiteler bizimdir", "Ferman Tayyip'in üniversiteler bizimdir" gibi sloganlar atan öğrencilerin binaya ve araçlara attığı yumurtalar hükümeti sinirlendirmişti.

Erdoğan ve rektörlerin 4 Aralık'ta, Dolmabahçe'deki Başbakanlık Çalışma Ofisi'nde ikinci kez buluşacağı haberi üzerine, Türkiye'nin dört bir yanından İstanbul'a gelecek gruplar, Dolmabahçe'de kitlesel bir protesto gösterisi için sözleşmişti. İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın'ın talebini onaylayarak, öğrencilerin İstanbul'a girişini ve o gün yapılacak bütün eylemleri yasakladı. 4 Aralık'ta yasak kararına rağmen onlarca otobüs farklı

kentlerden İstanbul'a hareket etti. Bir bölümü yola çıktıkları kentlerin çıkışında bekletilirken, Ankara'dan gelenler İstanbul girişine kadar varabildi. Polis burada otobüsleri durdurarak İstanbul'a giremeyeceklerini bildirdi ve Ankara'ya yönlendirdi. Otobüsler Tuzla-Kurtköy'deki bir benzin istasyonunda ihtiyaç gidermek üzere durduğunda, öğrenciler, İstanbul'a gitmeye kararlı olduklarını açıkladı. Açıklamayı Çevik Kuvvet müdahalesi takip etti. Öğrencilerden Miraç Ekrem Efe'nin burnu kırılırken, çok sayıda öğrenci yaralandı. Daha sonra polislerden de yaralılar olduğu açıklandı.

Bu sırada İstanbul'daki öğrenciler Dolmabahçe önünde toplandı. Ancak burada, Tuzla'dakinden de sert bir müdahale öğrencileri bekliyordu. Yerlerde tekmelenen, aralarında suç duyurusu bugün bile hâlâ sonuçlanmamış olan hamiile bir öğrencinin de bulunduğu onlarca öğrenciye yapılan müdahalenin sertliği büyük tepki yarattı. Öğrenciler hedefledikleri protestoyu gerçekleştirememiş ama eylemleri daha büyük bir tartışmaya neden olmuştu.

Hükümet istihbarat alındığını, radikal bir eylem hazırlığı olduğunu, eylemlere izin verilmesi halinde üzücü sonuçların meydana gelebileceğini belirtiyor; ama istihbaratı açıklamıyordu. Emniyet Müdürü Çapkın'ın, Valilik onayına sunduğu yazı, açılan adli soruşturmada ortaya çıktı. 3 Aralık 2010 tarihli yazıda, 12 Eylül 2008'de İTÜ'nün resmî açılışına katılan Başbakan Erdoğan'ı protesto eden 18 öğrenci, "DHKP-C ve Dev-Yol devrimci terör örgütü yanlısı faaliyet gösteren öğrenci kolektifleri mensupları" olarak anılıyor ve 1'er yıl 3'er ay hapis cezası aldıkları anımsatılıyordu. 12 Eylül darbesini takiben açılan davanın bile zamanaşımına uğradığı Dev-Yol, Emniyet Müdürlüğü'ne göre hâlâ faaliyettedir ve üyeleri de 20'li yaşlardaydı.

Yazışmada, Öğrenci Kolektifleri, TKP ve Gençlik Muhalefeti'nin, 28 Kasım'da Yıldız Teknik Üniversitesi'nde "Tayyip

defol üniversiteler bizimdir”, “Ferman Tayyip’in üniversiteler bizimdir” sloganları attığına da yer veriliyor, Dolmabahçe toplantısına yönelik çağrının ayrıntıları da yer alıyordu:

“Erdoğan’ın katılımı ile 4 Aralık 2010 cumartesi günü gerçekleştirilecek 2. rektörler toplantısını protesto etmek için Büyük Öğrenci Yürüyüşü adı altında Halkevleri güdümünde faaliyet gösteren Öğrenci Kolektifleri, Liseli Genç Umut ile Genç-Sen organizesinde toplanacak grubun yürüyerek Başbakanlık Çalışma Ofisi’ne kadar geleceği, burada bir protesto eylemi yapılacağı, ardından alternatif kahvaltı ve büyük üniversite forumu gerçekleştirileceği, katılımcı sayısını arttırmak amacıyla, Adana, Antalya, Artvin, Mersin, Samsun ve Trabzon başta olmak üzere Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinden gelecek grupların Ankara’da toplanarak, ilimize toplu hareket edecekleri, toplantının diğer illerden gelecek ve ilimizde bulunan farklı gruplar tarafından provoke edilebileceği, eylemlere katılacak şahısların güvenlik güçlerinin ikazlarına uymayarak, Başbakanlık Çalışma Ofisi’ne yönelik saldırganlık boyutunda protesto eylemi gerçekleştirebilecekleri, kendilerine yönelik herhangi bir polis müdahalesi olması halinde karşı koyarak, taşlı-sopalı mukavemette bulunabilecekleri şeklinde bilgi elde edilmiştir. Toplantının huzur ve sükun içinde yapılabilmesi, ilimizde kamu güvenliğinin sağlanması, kamu düzeninin bozulmaması, suç işlenmesinin önlenmesi ve söz konusu saldırıların engellenmesi için İl İdaresi Kanunu’nun 11/c maddesi çerçevesinde, ilimize gelişlerinin kontrol edilerek gerekli görüldüğünde söz konusu grupların ilimize alınmaması hususunda, takdir ve tensiplerinize arz ederim.”

İstanbul Valisi Mutlu, bu yazıya “olur vererek”, Dolmabahçe ve Tuzla’da öğrencilere müdahale edilmesinin yolunu açtı. Yazıda yer alan, “Başbakanlık Çalışma Ofisi’ne yö-

nelik saldırganlık boyutunda protesto eylemi gerçekleştirilebileceği” gibi kaynağı belirtilmeyen, soyut ifadeler, bazı bakanların, “Başbakanlık’a saldıracaklardı” iddiasına dayanak oluşturdu.

Ankara’dan gelen otobüsler, bu kararlar İstanbul’a sokulmadı. 135 öğrenci Çamlıca gişelerinde durdurularak, polis nezaretinde Tuzla’ya götürüldü. Otobüslerden bile indirilmeyen öğrenciler, bir tesiste ihtiyaç gidermek istedi.

Polis raporunda “Rektörler toplantısının provoke edilebileceği, Başbakanlık Çalışma Ofisi’ne molotof kokteyli atılacağı değerlendirildiğinden,” ifadeleri yer aldı. Valilik yazısında olmayan “molotof riski” girmişti şimdi devreye! Olay yerinde el yazısı ile düzenlenen ve gözaltına alınan öğrencilerin imzalamayı reddettiği tutanakta, 135 kişilik öğrenci grubunun dinlenme tesisinde slogan attığı, kol kola giderek polisin üzerine yürüdüğü ve atılan pet şişelerden 3 polisin yaralandığı bilgileri yer alırken, müdahale “grubu sakinleştirmek ve durdurmak amacıyla gazlı müdahale edilmiştir” notuyla açıklanıyordu. Gözaltına alınan öğrencilere GBT sorgulaması yapılmış, aranan şahıs olmadığı anlaşılmıştı. Öğrencilerde ya da otobüslerde molotof kokteyli olduğuna dair herhangi bir açıklama da yer almıyordu.

Gözaltına alınıp sorgulanan öğrencilerden Miraç Efe, basın açıklaması yapmak üzere gittikleri İstanbul’a sokulmadıklarını, gaz bombasıyla müdahale edilmesinden sonra kendisini kaybettiğini, yüzünü göremediği polislerin tekme atarak burnunu kırdığını anlattı. Diğer öğrenciler de biber gazlı müdahalenin ardından polisin kendilerini ağır biçimde dövdüğünü ifade etti.

Dönemin İçişleri Bakanı Beşir Atalay’a bakılırsa öğrenciler, kendilerini yere atarak yaralanmış, bazıları da polisi dövmüşlerdi. Soruşturma dosyasına sağlık raporlarının asılları yerine silik fotokopileri konduğu için avukatlar güçlük

yaşadı. Savcılık kanalıyla, raporların aslı istenirken, “okunabilen” bölümlerde yer alan bulgular, ifadeleri destekliyordu:

- **Özgür Bozkurt:** Sağ kulakta ödem, sırtta 4 cm’lik ekimoz, sol dizde çürük.
- **Serdar Çobanoğlu:** Sol temporal bölgede hassasiyet kaybı.
- **Miraç Ekrem Efe:** Alt dudak solunda ve diş hizasında ödem, 2 cm’lik kesi, burun kırığı. Şahsın, beyin cerrahisi, plastik cerrahi ve göğüs konsültasyonu uygun (Zonguldak’ta ameliyat oldu, 20 gün rapor aldı).
- **Umut Tekyürek:** Başın üst orta bölümüne darp. Sağ 5. parmakta yaralanma.
- **Hasan İçli:** Üst ve alt dudakta ödem. Vücutta ekimoz.

Olayın ardından hem polisler hem de öğrenciler için soruşturma açıldı. Pet şişe ile yaralandığı belirtilen 3 polis için verilen 2’şer gün sağlık raporu da ilerleyen günlerde polisin çok işine yarayacaktı. İstanbul Valiliği, ön soruşturma sonunda polislerin soruşturulmasına izin vermedi. Valilikten savcılığa verilen yanıtta, 48 polisin müdahalelerinin orantılı olduğu savunuldu. Soruşturma raporunda, valiliğin koyduğu kente giriş yasağının haklı olup olmadığı, alınan istihbaratların doğruluğu tartışılmadığı gibi, öğrencilerin GBT kayıtlarının “temiz” çıkmasına da atıf yapılmadı. Buna karşılık, gruptaki 82 kişinin öğrenci kolektifleri, 2 kişinin ise Genç Umut “mensubu” olduğu kaydı düşülerek, çeşitli olaylara katılmaları nedeniyle bu kişilerin arşiv kayıtlarının bulunduğu öne sürüldü. Emniyetin olaya ilişkin raporlarında, GBT sorgulaması yapıldığı, aranan şahıs olmadığı bilgisi yer almıştı. İki rapor arasındaki farkın nedeni anlaşılamadı.

Savcılığa gönderilen rapora göre, otobüslerden inip yürümek isteyen grubu sakinleştirmek isteyen polis, cop ya da

diğer müdahale yöntemlerine oranla daha az zarar vereceği için gaz bombası kullanmıştı. Polis amirleri uzun süre müdahale etmemiş, hatta yumruk yemelerine rağmen soğukkanlı kalmayı başarmıştı. Müdahale orantılı gerçekleştirilmiş, gözaltına alma sırasında bir olumsuzluk yaşanmamıştı. Buna rağmen Miraç Efe'nin burnunda ve göz çevresinde şişme görüldüğü ayrıca not edildi. Efe'nin iki polis tarafından darp edildiğini iddia ettiği aktarılırken, görüntü kayıtlarında bu olayın görülmediği savunuldu.

Araçta görevli komiser yardımcısı Efe'nin burnunun araç içerisinde kanadığını, bunun üzerine peçeteyle tampon yapıp, su verdiğini, 1 saat kadar sonra da doktor raporu için hastaneye götürdüğünü anlatmış, hastanede yüzünün şiştiğini ve gözünde morluk oluştuğunu aktarmıştı. Bu konuda görüşleri istenen 3 profesörün, şişme ve morarmanın ancak yarım saat önce meydana gelen bir olaydan kaynaklanmış olabileceği değerlendirmesi, Efe'nin otobüste darp edildiği kuşkularına yol açtı.

Efe'yi gözaltına alan iki memurun isimleri, yüzlerinde maske olması nedeniyle tespit edilemedi. Polislerden birinde gaz sıkmak için "Zet" tabir edilen silah olduğu görülüyor ancak kask ya da sicil numarası okunamadığı ve Zet taşıyan çok sayıda polis olması nedeniyle kimliğinin belirlenmesi mümkün olmamıştı. Bu nedenle, 3 komiser yardımcısı ve 20 polis hakkında soruşturma izni istendi. İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu 23 polis hakkında kısmen soruşturma izni verdi.

Soruşturma, idari yargı ve savcılık süreçlerinin ardından 2011'in sonlarında tamamlandı. Savcılık, olaylarda 3 polis de yaralandığını belirterek, öğrenciler hakkında açılan soruşturmayı bu dosyayla birleştirdi. Böylece, örneği nadiyen görülen bir iddianame ortaya çıktı. Buna göre, 36 Çevik Kuvvet polisi, 7 öğrenciyi yaraladıkları, 10 öğrenci ise po-

lise direnerek 3 polisi yaraladıkları gerekçesiyle aynı davada sanık oldu. Ancak istenen cezalar eşit olmadı. Polislerin, öğrencileri gözaltına aldıktan sonra darp ettiklerine ve burnu kırılan öğrenci Miraç Ekrem Efe'nin polis aracında yumruklanmasına yönelik yoğun kuşkulara rağmen, iddianamede, yaşananlar müdahale sırasında meydana gelmiş gibi gösterildi. İşkence ile suçlanmaları halinde 12 yıla kadar hapisle yargılanmaları gereken polisler için Efe dışındaki öğrencilerin her biri için sadece 4 aydan 1 yıla kadar, Efe için de 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası talep edildi.

Öğrencilerinse toplam 12 yıla kadar hapisleri istendi. Tam teçhizatlı, robocop kıyafetli 3 polisin, hangi öğrenciler tarafından, pet şişelerle nasıl yaralanabildiği açıklanmadı, bunun doğruluğu araştırılmadı. Savcılık, 10 öğrenci için kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla cebir kullandıkları iddiasıyla 8 aydan 4'er yıla kadar hapis talebinde bulundu. Öğrencilerin, her yaralı polis için bu cezaya ayrıca mahkûm edilmesi istendiği için, her birinin 2 yıldan 12 yıla kadar hapis yatması gerekecekti.

Buna karşılık, önce gazla sakinleştirmeye çalıştıkları, sonra müdahale ettikleri belirtilen polislerin burnu kırılan Efe için "kasten yaralama" suçundan 1,5 yıldan 4,5 yıla, diğer 6 öğrencinin her biri içinse "basit yaralama" suçundan 4 aydan 1 yıla kadar hapisle yargılanmaları talep edildi. 6 öğrenci hakkındaki suçlamalarda istenilen ceza 2 yılın altında olduğundan, polisler mahkûm olsalar da cezaları ertelenecekti. Öğrenciler içinse alt sınırdan ceza verilmezse bu imkân olmayacaktı.

Yakalandıktan sonra dövülerek burnu kırıldığına yönelik kuvvetli deliller bulunan Miraç Efe Ekrem'i darp eden polisler için 3 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası gerektiren "işkence" suçundan dava açılmadı. Savcılığın, avukatların talebine rağmen kamera görüntülerini istemediği anlaşıldı. As-

linda kamera görüntülerinin istenmesi de sonucu değiştir-
meyecekti. Çünkü olayların Dolmabahçe ayağına ilişkin so-
ruşturma ve dava sürecinde, görüntüleri izlemesine rağmen
mahkeme, “dayak” iddiasının soyut kaldığı sonucuna vardı.
Oysa yerlerde tekmelenen öğrencileri o gece televizyonlar-
dan bütün Türkiye görmüştü.

“Ben yapmadım o yaptı”

Tuzla 3. Asliye Ceza Mahkemesi’nde, polislerle öğrencile-
rin aynı dosyanın sanığı olduğu davanın ilk iddianamesin-
de, burnu kırılan Efe’yi yumruklamış olabileceği söylenen
isimlerden, komiser yardımcısı M.E., olayı kendi ağısından
şöyle anlatıyordu:

“Amirlerimizin emriyle gazlı müdahale yapıldı. Grubun ar-
kasındaydım. Gazdan etkilendim. Kimseye gözaltı, yaka-
lama yapmadım. Öğrenciler can havliyle birbirlerini ite-
rek, ezerek dağıldılar, kimseyi darp etmedim. Gözaltına alı-
nanların araca yerleştirilmesini sağladım. Araçta kimseye
darp olayı olmadı. Bu konuda özellikle dikkat ettik. Dışarı-
dan birisinin araca girmemesine de dikkat ettik. Öğrenciler
plastik kelepçe ile kelepçelenmişti. Miraç Ekrem Efe araca
geldiğinde burnunun üzerinde kızarıklık vardı ve az mik-
tarda kanaması vardı. Hatta kendisine peçete verdim. Dışarı-
da yakalanışını görmedim. Araç içinde gördüm. Hat-
ta kendisi ‘her şey araca gidene kadar oldu’ diye beyanda
bulunmuş. Araç içindeki diğer polisin ismini hatırlamıyo-
rum. Gözaltına alınanları rapor almak üzere Kartal Araştır-
ma Hastanesi’ne götürdük. Hatta uzun zamandır seyahat
halinde olduklarından ‘yiyecek ister misiniz?’ diye sordum.
‘Biz sizin yemeğinizi yemeyiz, suyunuzu içmeyiz’ dediler.”